

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/75/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119014104
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Hargaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3119014104.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Romana Hargaša a sudcov JUDr. Beáty Javorkovej a JUDr. Patrika Príbelského, PhD., v trestnej veci proti odsúdenému G. E., nar. XX.X.XXXX v I., J., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 17. septembra 2019 prejednal sťažnosť odsúdeného G. E. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. júla 2019, sp. zn. 1Pp/57/2019 a takto

rozhodol:

- I. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr.por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.
- II. Podľa § 28 ods. 5 Tr. por. sa nevyhovuje žiadosti odsúdeného písomne preložiť znenie tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 16. júla 2019, sp. zn. 1Pp/57/2019, bolo rozhodnuté tak, že podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím § 66 ods. 1, 2 Tr. zák. sa návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietá.

Citované uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, pretože proti nemu podal odsúdený po jeho vyhlásení sťažnosť. Následne odsúdený sťažnosť písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu a uviedol nasledovné:

„Mám za to, že sú splnené tak formálne, ako aj obe materiálne podmienky na vyhovie mojej žiadosti o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Na tomto mieste sa budem predovšetkým venovať najmä prvej materiálnej podmienke, nakoľko sa nestotožňujem s právnym názorom a argumentáciou súdu v napádanom rozhodnutí, kedy súd zamietnutie mojej žiadosti odôvodňuje práve jej nenaplnením.

Mám za to, že ako odsúdený som vo výkone trestu plnením svojich povinností (t. j. pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody) a svojim správaním preukázal polepšenie.

Na tomto mieste sa súd opiera výhradne o hodnotenie ÚVTOS Dubnica nad Váhom, ktorého záver bol však už v rámci prvotného hodnotenia taký, že čiastočne preukazujem splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie, napriek tomu ho však ústav neodporučil. Tu zároveň poukazujem na skutočnosť, že ústav súdu následne predložil aj doplňujúce hodnotenie zo dňa 11.07.2019, z ktorého je zrejmé, že okrem dvoch disciplinárnych odmenení uvádzaných v pôvodnom hodnotení, som bol dňa 15.05.2019 opätovne disciplinárne odmenený pochvalou za dlhodobu príkladné vykonávanie práce na pracoviskách s dohľadom v ústave. Ústav však napriek uvedenému svoj záver nezmenil.

Z hodnotenia ústavu, ako aj z právneho posúdenia veci súdom je zrejmé, že tak záver hodnotenia, ako aj negatívne právne posúdenie veci súdom, je založené výlučne na dvoch disciplinárnych

potrestaniach mojej osoby, ktoré však, ako som už uvádzal na verejnom zasadnutí, vyplynuli jedine zo zlyhania komunikácie medzi mojou osobou, príslušníkmi zboru väzenskej a justičnej stráže, ako aj so spoluväzňami, a to vzhľadom na jazykovú bariéru medzi mnou na jednej strane a týmito osobami na strane druhej.

Na tomto mieste poukazujem na to, že ako občan Mongolska, ktorý neovláda slovenský jazyk ani slovom ani písmom, som sa nemohol účinne brániť v disciplinárnych konaniach vedených podľa § 97a ods. 1 písm. b) a nasl. zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody. Keďže som neovládal jazyk, v ktorom sa tieto konania viedli, pričom preukázateľne nebol do týchto konaní pribratý tlmočník a prekladateľ, nemohol som tak ani účinne uplatňovať moje právo na obhajobu, ktoré bolo postupom ústavu v týchto konaniach s istotou porušené. Je teda zrejmé, že nielen, že som nemohol riadne uplatniť akékoľvek obhajobné námietky v prvom stupni disciplinárneho konania, ale postupom ústavu mi bolo upreté aj právo riadne uplatniť inštitút odvolania podľa 97j zákona o výkone trestu odňatia slobody (resp. rozkladu podľa ods. 12 tohto ustanovenia), o ktorom som nebol ani riadne poučený, nakoľko poučenie, ktoré by malo rozhodnutie obsahovať, (§ 97j ods. 4) mi preložené nebolo. V nadväznosti na konštatáciu súdu prvého stupňa o tzv. iných mechanizmoch nápravy vo vzťahu k disciplinárnym potrestaniam tiež poukazujem na § 97a ods. 2 zákona o výkone trestu odňatia slobody, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, t.j. správny 'poriadok. Okrem toho podľa § 97n zákona o výkone trestu odňatia slobody, rozhodnutie o uložení disciplinárnej odmeny a rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu nie je ani preskúmateľné súdom; to neplatí, ak ide o rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu za konanie odsúdeného, ktoré má znaky priestupku (v danom prípade za preukázateľného faktu, že nerozumiem konaniu, v ktorom sa viedlo disciplinárne konanie je veľmi ťažké domnievať sa moje schopnosti vyhodnotiť či moje konanie mohlo mať znaky priestupku alebo nie; okrem toho postupom ústavu mi bola vôbec upretá možnosť využiť riadny opravný prostriedok). Mechanizmy, ktoré všeobecne konštatuje súd sú teda v tomto smere podstatne zúžené, a to o to viac, keď si uvedomíme, že nerozumiem jazyku, v ktorom sa vôbec tieto konania viedli.

Ak teda prihliadneme na vyššie uvedené skutočnosti, je zrejmé, že disciplinárne tresty, na ktoré sa odvoláva tak ústav v rámci svojho hodnotenia, ako aj samotný súd, ktorý moju žiadosť zamietol výlučne z tohto dôvodu, mi boli uložené nezákonným postupom, kedy boli porušené moje práva, ktoré mám zaručené tak Ústavou Slovenskej republiky, ako aj Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a ktoré mi patria aj v rámci disciplinárnych konaní podľa zákona o výkone trestu odňatia slobody.

Disciplinárne konania majú zároveň tzv. administratívno-trestný charakter, pričom z tohto dôvodu je v rámci nich potrebné uplatňovať aj všeobecné zásady trestného konania. Mám za to, že postupom, ktorý vydaniu týchto rozhodnutí predchádzal, boli porušené moje základné práva, vrátane práva na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je právo na obhajobu, ktoré mi bolo upreté aj v súvislosti s upretím môjho práva na tlmočníka v týchto disciplinárnych konaniach, v ktorých som sa nemohol riadne brániť, pričom mám za to, že tak spoluväzni, ako ak niektorí príslušníci ústavu túto skutočnosť zneužili.

Vážený súd, samozrejme som si vedomý, že predmetom tohto konania, týkajúceho sa mojej žiadosti o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nie je preskúmavanie disciplinárnych rozhodnutí uložených ústavom. Okresný súd však v odôvodnení napádaného uznesenia pri hodnotení dôkazov poukázal v tejto súvislosti na tzv. iné mechanizmy, ktoré by mohli zabezpečiť nápravu, ak k porušeniu mojich práv a uvedeným spôsobom došlo. Súd sa tak snažil s mojimi námietkami vysporiadať, pričom svoj právny záver zamietnuť moju sťažnosť, súd opieral o jediný listinný dôkaz, a to hodnotenie ústavu opierajúce sa o dva disciplinárne tresty; nebyť ktorých, dovoľím si tvrdiť, bolo by mojej žiadosti vyhovieť. Preto odvolaciemu súdu navrhujem, aby minimálne tento dôkaz so zreteľom na uvedené porušovanie mojich práv špecifikované vyššie aj vyhodnotil, čo nesprávne neučinil prvostupňový súd. Mám za to, že po vykonaní nižšie uvedeného návrhu na doplnenie dokazovania by mal súd podklad, na základe ktorého by dospel k inému vyhodnoteniu záverov hodnotenia ústavu. Mám za to, že aj v tomto smere, a to aj pri hodnotení dôkazov je na mieste uplatniť zásadu, podľa ktorej, nezákonnosť nemôže byť základom zákonnosti.

V tejto súvislosti preto navrhujem, aby si odvolací súd pred rozhodnutím o odvolaní dopytom zabezpečil informáciu z príslušného ústavu, či v rámci konania o mojich disciplinárnych previneniach bol pribratý do konania tlmočník a prekladateľ, a či rozhodnutia, ktoré z týchto konaní vzišli, boli preložené do mongolského jazyka.

Predmetný návrh na doplnenie dokazovania som nemohol uplatniť skôr, nakoľko potreba jeho vykonania nastala až po tom ako som sa oboznámil s odôvodnením napádaného uznesenia, ako aj s prihliadnutím na fakt, že do tohto konania bola riadne pribratá tlmočnica až na verejnom zasadnutí dňa 16.7.2019, kde táto skladala sľub podľa § 5 ods. 7 zákona č. 382/2004 Z.z. do rúk predsedu senátu, nakoľko nebola vedená v zozname tlmočníkov a prekladateľov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR. Ak bola táto pribratá aj skorším písomne vyhotoveným uznesením, toto nebolo doručené obhajcovi. Obhajca tak pred uskutočnením verejného zasadnutia síce vykonal v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 20.6.2019 so mnou poradu, avšak bez prítomnosti tlmočnice a prekladateľky, a teda nemohol som mu riadne vysvetliť postupy, ktoré predchádzali rozhodnutiam o mojich disciplinárnych trestoch, pričom tak ako to vyplýva z odôvodnenia napádaného uznesenia, súd by sa týmito ani nezaoberal odkazujúc na tzv. iné zákonné mechanizmy nápravy nezákonnosti rozhodnutí ústavu.

Pokiaľ ide argument súdu, že nie úplne logicky vyznieva tvrdenie obhajoby týkajúce sa veľkosti jazykovej bariéry, keď je potrebné poukázať na fakt, že odsúdený strávil už 49 mesiacov vo výkone trestu odňatia slobody na území SR a nepochybne teda absolvoval mnoho konverzácií medzi zamestnancami ústavov na výkon trestu odňatia slobody i ďalšími odsúdenými na jednej strane a ním na strane druhej, uvádzam, že súd by mal skôr hodnotiť skutočnosti z toho hľadiska, či ich možno mať na základe vykonaného dokazovania za preukázané alebo naopak preukázané nie sú a nie z hľadiska posudzovania logiky obhajcu, ktorý je povinný uplatniť každú obhajobnú námietku v prospech klienta. Okrem toho je otáznave, na základe akého dôkazu súd považuje za nepochybné to, koľko a akých konverzácií a s kým, som ako odsúdený absolvoval, čo zároveň vôbec nesvedčí o mojej znalosti slovenského jazyka. Na dôvazok k tomu záveru súdu len ako obhajca dopĺňam, že som sa v praxi stretol dokonca s občanmi Českej republiky, ktorí nerozumeli slovenskému jazyku natoľko, aby sa dalo konštatovať, že rozumeli konaniu vedenému slovenskými orgánmi tak, aby nepotrebovali minimálne preklad písomných rozhodnutí vydaných v týchto konaniach. Ak však prihliadneme na osobu odsúdeného, ako občana Mongolska, ako aj na to v akom prostredí sa tento posledných 49 mesiacov nachádzal (t.j. v prostredí ÚVTOS), je skôr nepochybné, že komunikačná bariéra tak ako ju konštatuje obhajoba, tu byť musí. Okrem toho z časového hľadiska je zrejmé, že k najväčším komunikačným problémom dochádzalo najmä v skorších etapách výkonu trestu, a aj z tohto dôvodu právna úvaha súdu v tomto smere nemôže obstať.

V tejto súvislosti z dôvodu snahy prvostupňového súdu konštatovať moju schopnosť viesť komunikáciu v slovenskom jazyku (ktorá mala vyplynúť z môjho 49 mesačného pobytu vo výkone trestu na Slovensku) z opatrnosti upresňujem, že po vyhlásení napádaného uznesenia som sa vzhľadom na avizované bezprostredné odcestovanie pribratej tlmočnice a prekladateľky do Mongolska vzdal prekladu napádaného uznesenia do mongolského jazyka, keďže vyhľadať opätovne inú osobu, ktorá ovládala mongolský jazyk na Slovensku by vytváralo značnú prekážku. Nakoľko som plne dôveroval svojmu obhajcovi (ktorého som poveril odôvodnením mojej sťažnosti), práva na preklad uznesenia som sa vzdal. Pokiaľ však ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, toto žiadam preložiť do mongolského jazyka.

Súdu tiež uvádzam, že vzhľadom na nemožnosť uplatňovať riadne moje práva, kedy mi žiadna z kompetentných osôb nerozumela, som sa cítil natoľko frustrovaný, že inak ako odmietnutím jedla som nevedel vyjadriť moje volanie po spravodlivosti a právnej obrane. Hoci to považujem za veľmi primitívny spôsob domáhania sa svojho práva, prosím aby súd pochopil, že po psychickej stránke to bolo pre moju osobu už neúnosné a nevedel som sa vyjadriť inak. Všetky negatíva vo vzťahu k mojej osobe boli len odrazom komunikačnej bariéry. Okrem toho tiež poukazujem na skutočnosť, že som sa objektívne ani nemohol oboznámiť so všetkými mojimi právami, no najmä povinnosťami, nakoľko som nerozumel ústavnému poriadku v tom ktorom ústave, nerozumel som príkazom, zákazom riaditeľa a podobne, nakoľko tieto mi neboli preložené.

Ďalej poukazujem na skutočnosť, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že riziko sociálneho zlyhania bolo u mojej osoby vyhodnotené ako nízke, s tým, že resocializačná prognóza je vyhodnotená ako priaznivá. Z uvedeného je možné vyvodiť ten záver, že aj pri podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zostáva zachovaná ochrana spoločnosti pred správaním odsúdeného. Okrem toho poukazujem na fakt, že pri zjavných komunikačných problémoch medzi mnou ako odsúdeným na jednej strane a príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže SR, vrátane psychológov, pedagógov a iných zamestnancov, ako aj spoluväzňov na strane druhej, je otáznave aký ďalší by bol účel výkonu trestu

odňatia slobody, kedy už v súčasnosti možno konštatovať, že resocializačná funkcia výkonu trestu už bola napriek týmto komunikačným bariéram de facto naplnená, pričom objektívne je možné očakávať, že v budúcnosti povediem riadny život.

Popri vyššie uvedenom si dovoľujem súd oboznámiť aj s tým, že pobyt vo výkone trestu odňatia slobody bol a je pre mňa ťažký nielen vzhľadom na problémy s komunikáciou, ale aj odlišnosťou mojej kultúry od kultúry európskej, vrátane tradícií, zvykov, náboženstva a pod. V mojom záujme je odcestovať do vlasti a zdržiavať sa pri rodine, ktorá veľmi ťažko znáša výkon môjho trestu odňatia slobody na Slovensku, pričom tá ani nemá možnosť za mnou sem vycestovať a navštíviť ma. Počas celého výkonu trestu komunikujem s rodinou nanajvýš cez zastupiteľstvo Mongolska v Prahe.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne napádane uznesenie Okresného súdu Trenčín zo dňa 16.7.2019, sp. zn. I Pp57/2019 zrušil a rozhodol vo veci sám tak, že mojej žiadosti o podmieňané prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovie a z výkonu trestu odňatia slobody ma podmieňane prepustí. Na úvahe súdu pritom ponechávam určenie primeranej dĺžky skúšobnej doby, ako aj prípadné uloženie primeraných povinností a obmedzení, spočívajúcich najmä v zákaze vstupovať a zdržiavať sa na území Slovenskej republiky.

V samotnom závere tejto sťažnosti dodávam, že podľa § 18 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, prokurátor dozerá na to, aby v celách policajného zariadenia, v zariadeniach, v ktorých sa vykonáva väzba, trest odňatia slobody, ochranné liečenie, ochranná výchova alebo detencia, boli držané alebo umiestnené osoby len na základe rozhodnutia súdu alebo iného oprávneného štátneho orgánu a aby sa v týchto miestach dodržiavali zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy. Mám za to, že zo skutočností uvádzaných v tejto sťažnosti vyplýva potreba vykonať dozor podľa citovaného ustanovenia so zameraním sa na porušenie práv odsúdeného spôsobom uvádzaným v tejto sťažnosti.“

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr.por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na základe preskúmania správnosti konania, predchádzajúceho vydaniu napadnutého uznesenia krajský súd zistil, že okresný súd postupoval procesne správne, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr.por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť aj v prítomnosti svojho obhajcu vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmieňané prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Okresný súd správne do konania opatrením pribral tlmočníka za účelom tlmočenia zo slovenského do mongolského jazyka a opačne, ktorý tlmočník tlmočil na verejnom zasadnutí, na ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie.

Obhajoba v dôvodoch sťažnosti vo vzťahu ku konaniu, predchádzajúcemu napadnutému uzneseniu, namietala, že okresný súd do konania pribral tlmočníka až na verejnom zasadnutí dňa 16.7.2019, kde tlmočník zložil sľub a ak okresný súd pribral tlmočníka skorším uznesením, toto nebolo obhajcovi doručené. Obhajca tak pred verejným zasadnutím síce vykonal dňa 20.6.2019 poradu s odsúdeným, avšak bez prítomnosti tlmočníka alebo prekladateľa, a teda odsúdený nemohol obhajcovi riadne vysvetliť postupy, ktoré predchádzali rozhodnutiam o jeho disciplinárnych trestoch.

K uvedeným námietkam krajský súd považuje za potrebné poukázať na právnu úpravu výkonu tlmočenia a prekladateľstva v trestnom konaní, vychádzajúcej zo základnej zásady trestného konania podľa § 2 ods. 20 Tr. por.

Podľa § 28 ods. 1 Tr. por. ak je potrebné pretlmočiť obsah výpovede alebo ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 vyhlási, že nerozumie jazyku, v ktorom sa konanie vedie alebo nehovorí týmto jazykom, priberie sa tlmočník opatrením. Tlmočníkom môže byť výnimočne aj zapisovateľ. Ak obvinený využije svoje právo podľa § 2 ods. 20, pribratý tlmočník pretlmočí na jeho žiadosť aj jeho poradu s obhajcom v priebehu alebo v priamej súvislosti s procesným úkonom, s podaním opravného prostriedku alebo s inými procesnými podaniami.

Podľa § 28 ods. 2 Tr. por. tlmočník sa priberie aj vtedy, ak osoba uvedená v § 2 ods. 20 síce vyhlási, že rozumie jazyku, v ktorom sa vedie konanie, avšak orgán, ktorý úkon vykonáva zistí, že jazykové schopnosti tejto osoby nie sú dostatočné k riadnemu uplatneniu jej práv v jazyku, v ktorom sa vedie konanie; o pribratí tlmočníka sa v takomto prípade rozhodne uznesením, proti ktorému je prípustná sťažnosť.

Podľa § 28 ods. 3 Tr. por. ak si osoba podľa § 2 ods. 20 zvolí jazyk, na ktorý nie je v zozname tlmočníkov zapísaný žiadny tlmočník alebo vec neznesie odklad a zapísaní tlmočníci sú nedosiahnuteľní, priberie orgán činný v trestnom konaní alebo súd tlmočníka na úradný jazyk štátu, ktorého je táto osoba štátnym občanom, alebo v ktorom má bydlisko a ktorému táto osoba rozumie.

Podľa § 28 ods. 4 Tr. por. ak je potrebné preložiť zápisnicu o výpovedi alebo inú písomnosť, priberie sa prekladateľ opatrením. Ustanovenia odsekov 2 a 3 sa použijú primerane. Obvinenému sa písomne preloží uznesenie o vznesení obvinenia, uznesenie o vzatí obvineného do väzby, obžaloba, dohoda o vine a treste a návrh na jej schválenie, rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní a rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania; tohto práva sa môže obvinený výslovne vzdať, o čom musí byť poučený, rovnako ako o dôsledkoch vzdania sa tohto práva. Ak sa takéto rozhodnutie týka viacerých obvinených, preloží sa obvinenému len tá časť rozhodnutia, ktorá sa ho týka pokiaľ ju možno oddeliť od ostatných výrokov rozhodnutia a ich odôvodnení. Preklad rozhodnutia a jeho doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide.

Podľa § 28 ods. 5 Tr. por. na žiadosť obvineného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa obvinenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 4 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné pre zaručenie spravodlivého procesu, najmä pre riadne uplatnenie práva na obhajobu, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhoví takejto žiadosti obvineného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže obvinený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo ktorá jej časť. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už bola písomnosť alebo jej podstatný obsah obvinenému pretlmočený alebo ak obvinený po poučení prehlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.

Podľa § 28 ods. 6 Tr. por. poškodenému sa písomne preloží rozsudok, trestný rozkaz, rozhodnutie o odvolaní, rozhodnutie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania a upovedomenie o hlavnom pojednávaní. Ak je oznamovateľom podľa § 196 poškodený, na jeho žiadosť sa mu písomne preloží aj písomné potvrdenie o prijatí trestného oznámenia. Preklad rozhodnutia a písomného potvrdenia o prijatí trestného oznámenia a ich doručenie zabezpečuje orgán, o ktorého rozhodnutie ide alebo ktorý prijal trestné oznámenie.

Podľa § 28 ods. 7 Tr. por. na žiadosť poškodeného alebo aj bez takej žiadosti rozhodne orgán, pred ktorým sa konanie vedie, že sa poškodenému okrem rozhodnutí uvedených v odseku 6 písomne preloží aj iná písomnosť, ak je to nevyhnutné k riadnemu uplatneniu práv poškodeného v trestnom konaní, a to v rozsahu určenom týmto orgánom. Ak orgán, pred ktorým sa konanie vedie, nevyhoví takejto žiadosti poškodeného, rozhodne o tom uznesením, proti ktorému môže poškodený podať sťažnosť. Namiesto písomného prekladu podľa prvej vety možno takúto písomnosť alebo jej podstatný obsah pretlmočiť, ak to nemá vplyv na spravodlivosť procesu. Táto skutočnosť sa poznamená v zápisnici o úkone tak, aby bolo zrejmé, či sa pretlmočila celá písomnosť alebo len jej časť a ktorá. Ustanovenie prvej vety sa nepoužije, ak už boli písomnosť alebo jej podstatný obsah poškodenému pretlmočené alebo ak poškodený po poučení vyhlási, že preklad takejto písomnosti nepožaduje.

Podľa § 28 ods. 8 Tr. por. pokiaľ sa na zaručenie spravodlivého procesu nevyžaduje fyzická prítomnosť tlmočníka a nepodarí sa zabezpečiť tlmočníka pre jazyk, ktorému osoba uvedená v § 2 ods. 20 dostatočne rozumie, možno v odôvodnených prípadoch tlmočenie zabezpečiť aj prostredníctvom technických zariadení určených na prenos obrazu a zvuku (ďalej len "videokonferenčné zariadenie").

Podľa § 28 ods. 9 Tr. po. za podmienok uvedených v odseku 1 je osobe, ktorá je zadržaná alebo zatknutá, potrebné preložiť tiež poučenie o jej právach podľa § 34 ods. 6. Ak preklad poučenia nie je

k dispozícií, poučenie sa jej pretlmočí; preklad písomného poučenia sa takejto osobe poskytne bez zbytočného odkladu.

Na základe preskúmania veci z hľadiska správnej aplikácie aj vyššie citovaných ustanovení Trestného poriadku sa krajský súd nestotožní s dôvodnosťou vyššie uvedených obhajobou vytykánych vád konania v prejednávacom prípade. Okresný súd v súlade s ustanovením § 28 ods. 1 Tr. por. pribral tlmočníka do konania opatrením. Pokiaľ obhajoba namietala, že okresný súd nezabezpečil prítomnosť tlmočníka pri právnej porade obhajcu s odsúdeným, krajský súd poukazuje na to, že takáto povinnosť okresnému súdu nevznikla, nakoľko takáto povinnosť súdu vzniká jedine na základe podanej žiadosti v zmysle § 28 ods. 1 posledná veta Tr. por., ktorá žiadosť v konaní pred okresným súdom nebola podaná.

Z uvedených dôvodov krajský súd v prejednávacom prípade nezistil existenciu vád konania, predchádzajúceho napadnutému uzneseniu, ktoré by samé osebe zakladali dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia.

Na základe preskúmania správnosti výroku samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou odsúdeného, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia, krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), b) Tr. zákona môže súd odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného, krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu podľa zákona, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ustanovil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát zákonodarca vyžaduje preukázanie bezzávadového plnenia si povinností odsúdeného a bezzávadového spávania sa, ktoré konanie odsúdeného vo výkone trestu je prejavom vnútorného uvedomenia si nesprávnosti svojho konania pri páchaní trestného činu a jeho polepšenia, spočívajúceho v skutočnom predsavzatí viesť už len riadny život. V tomto smere vyznieva z hľadiska preukázania polepšenia nepresvedčivo vyjadrenie odsúdeného v konečnom návrhu pred vyhlásením napadnutého uznesenia, v ktorom návrhu odsúdený prehlásil, že napriek tomu, že bol odsúdený a odpykáva si trest za drogy, nikdy sa vedome nepodieľal, ani nezúčastňoval na obchode s drogami.

V súvislosti s prejednávaným prípadom pozornosti krajského súdu tiež neušlo, že trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, ktorý odsúdený v súčasnosti vykonáva, mu bol uložený v rozpore s ustanovením § 39 Tr. zák., ako to konštatoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí o odvolaní, ktoré pochybenie súdu prvého stupňa už odvolací súd nemohol napraviť v dôsledku absencie odvolania prokurátora proti rozsudku súdu prvého stupňa v neprospech odsúdeného (viď prvý odsek odôvodnenia na poslednej strane uznesenia Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.4.2016, sp. zn. 1To/26/2016). Pri správnej aplikácii ustanovení Trestného zákona teda hrozilo odsúdenému uloženie trestu odňatia slobody minimálne vo výmere 10

rokov, ktorú výmeru považuje zákonodarca v zásade za najnižšiu spravodlivú sankciu za spáchanie trestného činu podľa § 172 ods. 2 Tr. zák., ktorý trestný čin odsúdený nepochybne spáchal.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia, na obsah ktorého krajský súd týmto v celom rozsahu poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, vyplýva, že okresný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu na základe záveru, podľa ktorého odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. Tento svoj záver okresný súd oprel aj o právoplatne vybavené úmyselné disciplinárne previnenia odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, ktoré zistenia okresného súdu majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania.

Pokiaľ obhajoba namietala, že okresný súd nemal na tieto disciplinárne previnenia odsúdeného prihliadať, nakoľko pri ich prejednávaní pred príslušným orgánom malo dôjsť k porušeniu práv odsúdeného, krajský súd sa s dôvodnosťou tejto argumentácie obhajoby nestotožnil. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na ustanovenie § 7 ods. 1 Tr. por., v zmysle ktorého orgány činné v trestnom konaní a súd sú pri posudzovaní predbežných otázok (ktorou predbežnou otázkou je aj to, či sa odsúdený vo výkone trestu dopustil disciplinárneho previnenia) viazané právoplatným rozhodnutím, vydaným príslušným orgánom. Keďže okresný súd v tomto konaní nemá zákonom zverenú právomoc preskúmať správnosť a zákonnosť právoplatných rozhodnutí, vydaných na základe ustanovení § šiestej hlavy zákona č. 475/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, okresný súd bol pri svojom rozhodovaní nie oprávnený, ale podľa § 7 ods. 1 Tr. por. priam povinný byť viazaný predmetnými rozhodnutiami o disciplinárnych previneniach odsúdeného, spáchaných počas výkonu trestu odňatia slobody, ktoré disciplinárne potrestania odsúdený nemá doposiaľ ani zahladené.

Keďže na základe preskúmania veci krajský súd dospel k záveru, že skutkové zistenia okresného súdu majú úplnú oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania a okresný súd na tieto správne skutkové zistenia správne aplikoval aj ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák., krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené v bode I. výrokovej časti tohto uznesenia.

Pokiaľ odsúdený v dôvodoch sťažnosti žiadal, aby bolo rozhodnutie „odvolacieho“ súdu preložené do mongolského jazyka, krajský súd dospel k záveru, že nie sú dané zákonné podmienky pre vyhovie tejto žiadosti odsúdeného, rešpektujúc pritom aj princíp hospodárnosti trestného konania.

Otázky prekladov písomností v trestnom konaní pre potreby obvineného rieši ustanovenie § 28 ods. 4, 5 Tr. por. (viď vyššie citované znenie uvedeného ustanovenia), pričom odsek 4 vymenováva písomnosti, ktoré sa prekladajú bez žiadosti (z úradnej povinnosti) a odsek 5 zakotvuje zákonné podmienky na vyhotovenie prekladu len na základe žiadosti obvineného.

Keďže rozhodnutia v tomto trestnom konaní o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie nie sú výslovne vymenované medzi písomnosťami v § 28 ods. 4 Tr. por., ktoré sa musia preložiť z úradnej povinnosti aj bez žiadosti obvineného, krajský súd v zmysle § 28 ods. 5 Tr. por. skúmal, či preklad tohto rozhodnutia na žiadosť odsúdeného je nevyhnutný pre zaručenie spravodlivého procesu, najmä pre riadne uplatnenie práva na obhajobu. Z hľadiska posudzovania splnenia tejto zákonnej podmienky pre vyhovie žiadosti odsúdeného na preklad tohto rozhodnutia, krajský súd dospel k záveru, že vyhlásením tohto uznesenia na verejnom zasadnutí krajského súdu dňa 17. septembra 2019 sa toto trestné konanie dňa 17. septembra 2019 aj právoplatne skončilo. V dôsledku tejto skutočnosti odpadol podklad k posudzovaniu, či odsúdeným žiadaný preklad tohto uznesenia je nevyhnutný pre zaručenie spravodlivosti tohto právoplatne skončeného konania. Z uvedených dôvodov krajský súd o žiadosti odsúdeného na preklad tohto uznesenia rozhodol tak, ako je to uvedené v bode II. výrokovej časti tohto uznesenia. Napriek v ustanovení § 28 ods. 5 Tr. por. zakotvovej prípustnosti sťažnosti proti rozhodnutiu súdu krajský súd nižšie nepripustil proti tomuto výroku právo sťažnosti z dôvodu, že krajský súd vo veci rozhodoval v druhom stupni (viď § 185 ods. 2 druhá veta Tr. por.).

K podnetu odsúdeného v dôvodoch jeho sťažnosti na vykonanie dozoru v ústave na výkon trestu, krajský súd uvádza, že nepovažoval za potrebné vykonať žiadne osobitné opatrenia na základe tohto podnetu, keďže okresný súd pred predložením veci krajskému súdu dňa 31.7.2019 doručil dôvody sťažnosti s obsahom tohto podnetu Okresnej prokuratúre Trenčín, ktorá je povinná o tomto podnete konať zákonným spôsobom a súd nemá právo zasahovať prokuratúre do výkonu jej právomocí.

Poučenie:

Proti výroku pod bodom I. tohto uznesenia sťažnosť nie je prípustná.
Proti výroku pod bodom II. tohto uznesenia sťažnosť nie je prípustná.